

Undervisningsbeskrivelse

Stamoplysninger til brug ved prøver til gymnasiale uddannelser

Termin	Sommer 2024
Institution	HF & VUC Vest, Esbjerg & omegn
Uddannelse	Hf
Fag og niveau	Psykologi B
Lærer(e)	Gro Birkeland Nielsen
Hold	13PSCB11E23

Oversigt over gennemførte undervisningsforløb

Titel 1	Psykologiske undersøgelsesmetoder - common sense eller videnskab?
Titel 2	Sorgens veje (eksamen)
Titel 3	Kønnets kærlighed (eksamen)
Titel 4	Psykopati (eksamen)
Titel 5	Psykologisk feltundersøgelse
Titel 6	Fanatisme (eksamen)
Titel 7	Kropsaktivisme (eksamen)
Titel 8	Eksamensforberedelse

Beskrivelse af det enkelte undervisningsforløb (1 skema for hvert forløb)

Titel 1	Psykologiske undersøgelsesmetoder - common sense eller videnskab?
Indhold	<p>Kernestof: Larsen, Ole Schultz: <i>Psykologiens Veje</i>, Systime (Læreplan 2017) I-bog: Kap. 3: Videnskabsteori og metode</p> <ul style="list-style-type: none">- Metode- Eksperiment- Observationsundersøgelse- Spørgeskemaundersøgelse- Korrelationsundersøgelse- Tvær- og længdesnitsundersøgelse- Tvillingeundersøgelse- Tværkulturel undersøgelse- Interview- Casestudie- Kritisk vurdering af undersøgelser <p>Kap. 1: Hvad er psykologi? - Supplerende tekster til kap. 1: Hverdagstænkning og videnskabelig tænkning</p> <p>Videnskabsteori - videnskabelige metoder: https://www.youtube.com/watch?v=xFow8X91wcE</p> <p>Basal videnskabsteori: https://www.youtube.com/watch?v=kXXD0kX8nr8</p> <p>Hvad i alverden kan man bruge kvalitativ forskning til? https://videnskab.dk/kultur-samfund/hvad-i-alverden-kan-man-bruge-kvalitativ-forskning-til</p>
Omfang	10% af det samlede forløb. Ca. 37 sider
Særlige fokus-punkter	Fokus på at videreudvikle (fra et elementært kendskab til metode fra c-niveau) kursisternes redegørelse for og kritiske forhold til fagets forskningsmetoder, herunder at kunne diskutere etiske problemstillinger i psykologisk forskning, samt kunne skelne mellem hverdagspsykologi og videnskabelig baseret psykologisk viden.
Væsentligste arbejdsformer	Praktisk arbejde med kursisternes egne undersøgelser: eksperimenter, spørgeskemaer og fokusgruppeinterviews.

Beskrivelse af det enkelte undervisningsforløb (1 skema for hvert forløb)

Titel 2	Sorgens veje
Indhold	<p>Kernestof: Artikel: Hvad er sorg? https://psykologeridanmark.dk/2017/09/hvad-er-sorg/</p> <p>O'Connor, Maja: Indledning: Sorgens psykologi. <i>Psyke & Logos</i>, 2019, 40, 5-15, p. 5-7 https://tidsskrift.dk/psyke/article/view/113236</p> <p>Søgaard, Ulla: <i>Psykologi: Aktuelle teorier og nyere forskning</i>, 1. udgave. 2013. Gyldendal. p. 91-102: Self-efficacy, Martin Seligmans kognitive indlærings teori, Indlært hjælpeløshed og optimisme</p> <p>Artikel: Lone interesserede sig for sorg ved dødsfald - også før hun mistede sin søn i en trafikulykke 2 Lone interesserede sig for sorg ved dødsfald - også før hun mistede sin søn i en trafikulykke jv.dk</p> <p>Risiko og beskyttelsesfaktorer (linket er ikke længere tilgængeligt - derfor har kursisterne modtaget teksten i Word) https://vidensportal.dk/temaer/Omsorgssvigt/risiko-og-beskyttelsesfaktorer</p> <p>Risikofaktorer for kompliceret sorg: En systematisk gennemgang af den empiriske litteratur https://tidsskrift.dk/psyke/article/view/113240</p> <p>Tankefejl https://udforsksindet.dk/hvad-er-tankefejl-bekaempe/</p> <p>Ravn, Flemming André Phillip og Wolf, Troels: <i>Psykologi - fra celle til selfie</i>. Columbus, p. 105-108: Narrativ identitet</p> <p>Youtubeklip: Sorg som diagnose eller vilkår https://www.youtube.com/watch?v=6XJ8MMIM6vg</p> <p>Podcast: Jeg plejede at tro på for evigt: Sæson 7 - Landsforeningen Liv&Død (livogdoed.dk) Sæson 7, afsnit 8: Victor - om at miste sin mor</p> <p>Rapport: Stemmer vi glemmer (Kræftens bekæmpelse) Udgivelser og rapporter (cancer.dk)</p> <p>Supplerende:</p>

	<p>Dokumentar: Børnene fra sorggruppen (DR) Udlånt fra CFU</p> <p>Artikel: The remarkable power of hope https://www.psychologytoday.com/us/blog/kidding-ourselves/201405/the-remarkable-power-hope</p> <p>Supplerende fagligt materiale fra C-niveau Larsen, Ole Schultz: <i>Psykologiens Vej</i>, Systime, 2011 Kap 6: Udviklingspsykologi</p> <ul style="list-style-type: none">- Erik H. Erikson, Kerneselv (Daniel Stern), John Bowlby og Mary Ainsworth. <p>Kap 5: Medfødte forskelle</p> <ul style="list-style-type: none">- Temperament <p>Kap 8: Tilknytningsforstyrrelser og omsorgssvigt</p> <ul style="list-style-type: none">- Omsorgssvigt, Børns reaktioner på omsorgssvigt, Risiko og resiliens <p>Kap 24: Kriser og kollektive katastrofer</p> <ul style="list-style-type: none">- Kriser <p>Kap 11: Kognitiv psykologi</p> <ul style="list-style-type: none">- Hukommelse
Omfang	16% af det samlede forløb. Ca. 45 sider + Orientering i fagligt materiale fra C-niveau
Særlige fokuspunkter	Fokus på at demonstrere indgående kendskab til fagets stofområder og at kunne inddrage metode i en diskussion af psykologiske fænomener. Derudover at argumentere fagligt og formidle psykologisk viden med et fagligt begrebsapparat på en klar og præcis måde. Arbejde med orientering i større rapporter ift. metode, begreber og psykologiske problemstillinger.
Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisning samt par- og gruppearbejde. Oplægsarbejde omkring sorg, og hvordan dette fænomen kan undersøges metodisk. Træning i synopsisformen

Titel 3	Kønnets kærlighed
Indhold	<p>Kernestof: Pedersen, Christian Skjødt: <i>Evolutionpsykologi</i>, Systime: p. 17-22: Mennesket som socialt væsen p. 93-103: Hanner og hunner p. 112-116: Parforholdet</p> <p>Ravn, Flemming André Phillip og Wolf, Troels: <i>Psykologi - fra celle til selfie</i>. Columbus. p. 165-171: Kommunikation, Spejlneuroner</p> <p>Allingham, Peter: <i>Mediepsykologi</i>. Frydenlund. p. 30-37: Sociologiske forklaringer på forholdet mellem modtager og medie</p>

	<p>Mennesket - det sociale dyr (oplæg ved Høgh-Olesen) https://www.youtube.com/watch?v=Tr6kl2hczAA</p> <p>Podcast: #54 Heartland: "Skal emotionelle algoritmer styre fremtidens forelskelse?" https://podcasts.apple.com/dk/podcast/54-heartland-podcast-jytte-vikkels%C3%B8e-jan-larsen/id1316107074?i=1000473156268</p> <p>Artikel: Incels: Hvorfor spreder ensomme danske mænd kvindehad i internettets dunkle afkroge? https://videnskab.dk/kultur-samfund/incels-hvorfor-spreder-ensomme-danske-maend-kvindehad-i-internettets-dunkle-afkroge</p> <p>Artikel: Selvstændige og intelligente kvinder bliver reduceret til små fine prinsesse-aspiranter i TV2-serie. Klumme: Selvstændige og intelligente kvinder bliver reduceret til små fine prinsesse-aspiranter i TV2-serie (heartbeats.dk)</p> <p>Supplerende: Dokumentar: 1. afsnit af Besat af badboys</p> <p>Youtube-klip fra dokumentaren: Besat af badboys. Når man slår op med en Brian (FORLÆNGET KLIP!) - YouTube</p> <p>DR: Gift ved første blik (Sæson 9, 1. afsnit) Gift ved første blik: Sæson 9 Se online her DRTV</p> <p>Supplerende fagligt materiale fra C-niveau: Larsen, Ole Schultz: <i>Psykologiens Vej</i>, Systime, 2011 Kap 2: Køn og kønsforskelle - Kønsforskelle i barndom og ungdom, Kønnen som biologi, Kønnen som kultur, To køn og mange køn Kap 7: Småbarnet - Prosocial adfærd, Aggression og raseri Kap 19: Det senmoderne familieliv - Signalement af den senmoderne familie, Fire familietyper, Tre livsformer Kap. 18: Kommunikation og konflikt - Nonverbal kommunikation, Kommunikationens 4 niveauer, Konflikter</p>
Omfang	16% af det samlede forløb. Ca. 50 sider + Orientering i fagligt materiale fra C-niveau
Særlige fokus-punkter	Fokus på anvendelsen af psykologifaglig viden på praksis - at formulere konkrete psykologifaglige problemstillinger i aktuelt stof samt udvælge og anvende relevant psykologisk viden til at undersøge disse problemstillinger og kunne forholde sig kritisk til den anvendte viden på et fagligt grundlag.
Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisning samt par- og gruppearbejde. Oplægsarbejde med fokus på præsentation af selvvalgte (undrende) psykologiske problemstillinger.

	Træning i synopsisformen
--	--------------------------

Titel 4	Psykopati
Indhold	<p>Kernestof: Artikel: Vi er alle psykopater: Opgør med en modediagnose Vi er alle psykopater. Opgør med en modediagnose (zetland.dk)</p> <p>Larsen, Ole Schultz: <i>Psykologiens Veje</i>, Systime (Læreplan 2017) I-bog: Kap. 24: Ondskab</p> <ul style="list-style-type: none">- Ondskab, Aggressionens natur, Opvækstens betydning, Fravær af empati, Fravær af selvkontrol <p>Bo, Sune og Kongerslev i Kreis, Mette K. F og Hoff, Helge Andreas m.fl (red.): <i>Psykopati</i>, Hans Reitzels Forlag. p. 81-101: Teorier om psykopati: evolutionære, neurobiologiske, trækteoretiske og socialkognitive modeller.</p> <p>Artikel: Sådan forsøger forskere at forstå den psykopatiske hjerne: https://videnskab.dk/krop-sundhed/saadan-forsoeger-forskerne-at-forstaa-den-psykopatiske-hjerne</p> <p>Supplerende: Dokumentar: For syg til fængsel https://www.dr.dk/drtv/episode/kriminelt-for-syg-til-faengsel-336275</p> <p>Youtube-klip: Forskel på psykopati og sociopati https://www.youtube.com/watch?v=umc9ESoZ0kU</p> <p>Dokumentar: Into the deep (Peter Madsen)</p> <p>Supplerende fagligt materiale fra C-niveau: Larsen, Ole Schultz: <i>Psykologiens Veje</i>, Systime, 2011 Kap 10: Opdragelse, familie og daginstitution</p> <ul style="list-style-type: none">- Fra lydighed til selvstændighed, Opdragelsesidealer, Fire opdragelsesstile, Barnet i den senmoderne familie, Daginstitutionen <p>Kap. 3: Personlighedspsykologi</p> <ul style="list-style-type: none">- Den forsigtige og den risikovillige type <p>Kap 7: Småbarnet</p> <ul style="list-style-type: none">- Prosocial adfærd, Aggression og raseri <p>Kap 21: Socialpsykologi</p> <ul style="list-style-type: none">- Hvad er en gruppe, Gruppepres og social kontrol, Intergruppekonflikter (kopi fra I-bogen)
Omfang	16% af det samlede forløb. Ca. 42 sider + Orientering i fagligt materiale fra C-niveau

Særlige fokus-punkter	Fokus på arbejdet med en konkret psykologisk problemstilling i relation til læsestoffet. Derudover at vurdere forskellige forklaringer i forhold til et bestemt psykologisk fænomen på tværs af psykologiske kernestofområder.
Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisning samt par- og gruppearbejde. Oplægsarbejde med fokus på taksonomien i de psykologiske problemstillinger og på metode ift. udleverede bilag. Træning i synopsis og mundtlig fremlæggelse

Titel 5	Psykologisk feltundersøgelse
Indhold	Kernestof: Korrelation eller kausalitet: Hvornår er der en årsagssammenhæng?: https://videnskab.dk/kultur-samfund/korrelation-eller-kausalitet-hvornaar-er-der-en-aarsagssammenhaeng?fbclid=IwAR21hmxvzIS_5V6ZEIzb4BWpYdSCLEaABm0MBYXVoyFABFwF5WxRhMHU-Mw
Omfang	10% af det samlede forløb. Ca. 11 sider
Særlige fokus-punkter	Fokus på at kunne demonstrere et grundigt kendskab til fagets metoder og på den baggrund selv være i stand til at designe og gennemføre mindre former for feltundersøgelser, herunder kunne præsentere og forholde sig til resultaterne med brug af et metodisk begrebsapparat. Derudover at kunne inddrage teori og vurdere forskellige forklaringer - fra alle de gennemgåede titler i forløbet.
Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisning samt par- og gruppearbejde. Oplægsarbejde med fokus på repetition af titel 2-4, samt forholde sig til metode, databehandling og bias i undersøgelser.

Titel 6	Fanatisme
Indhold	Kernestof: Pedersen, Christian Skjødt: <i>Evolutionpsykologi</i> , Systime, I-bog: Kap. 8: Natur og kultur - Universelle menneskelige fænomener Ravn, Flemming André Phillip og Wolf, Troels: <i>Psykologi - fra celle til selfie</i> . Columbus, p. 156-165: Social kognition p. 203-212: Mobning, racisme og radikaliserings

	<p>TED-talk: Yve Blake: For the love of fangirls https://www.youtube.com/watch?v=Z0TAE9x9qc4</p> <p>Artikel: Run Anders Run - og det gjorde han i 1171 dage https://www.sn.dk/holbaek-kommune/run-anders-run-og-det-gjorde-han-i-1171-dage/</p> <p>Artikel: Snyder af din hjerne: Du tror mest på fakta, der passer til dine holdninger https://videnskab.dk/krop-sundhed/snydt-af-din-egen-hjerne-du-tror-kun-paa-fakta-der-passer-til-dine-holdninger</p> <p>Artikel: Man kan ikke sætte lighedstegn mellem megen bøn og fanatisme https://www.religion.dk/kommentaren/man-kan-ikke-saette-lighedstegn-mellem-megen-boen-og-fanatisme</p> <p>Artikel: Sådan er det gået de fire deltagere i junkfood-eksperimentet https://livsstil.tv2.dk/sundhed/2022-02-03-saadan-er-det-gaaet-de-fire-deltagere-i-junkfood-eksperimentet</p> <p>Supplerende: Klip fra Jehovas vidnes hjemmeside: https://www.jw.org/en/library/videos/#da/mediaitems/VODBiblePrinciples/pub-jwbcov_201605_3_VIDEO</p> <p>Dokumentar: De dyre piger (Sæson 1, afsnit 1) https://www.dr.dk/drtv/saeson/de-dyre-piger_259424</p> <p>Dokumentar: Bøsestudier (Sæson 1, afsnit 3) https://www.dr.dk/drtv/serie/boessestudier_86390</p> <p>Supplerende fagligt materiale fra C-niveau: Larsen, Ole Schultz: <i>Psykologiens Vej</i>, Systime, 2011 Kap. 21: Socialpsykologi - Roller, Holdninger (afsnittet om kognitiv dissonans) Kap. 22: Kulturmøder og kulturforskelle - Ethnocentrisme og kulturel relativisme, Kulturmøder, Kulturelle forskelle og konflikter, Etnicitet, ungdom og køn, Kap. 11: Kognitiv psykologi - Studiet af menneskets informationsprocesser, Opmærksomhed, Perception Begrebet Xenofobi</p>
Omfang	16% af det samlede forløb. Ca. 31 sider + Orientering i fagligt materiale fra C-niveau
Særlige fokus-punkter	Fokus på synopsiskrivning, at formulere konkrete psykologifaglige problemstillinger i aktuelt stof samt udvælge og anvende relevant psykologisk viden.
Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisning samt par- og gruppearbejde. Fremstilling af synopsis med efterfølgende fremlæggelse

Titel 7	Kropsaktivisme
Indhold	<p>Kernestof:</p> <p>Klip: Spiser tykke mennesker for meget slik eller kage? - Ellen imellem https://www.youtube.com/watch?v=Re9RD4ndlcg</p> <p>Nielsen, Peder: <i>Grundlæggende psykologi og socialpsykologi</i>, 3. udgave. Øknom, p. 277-283: Motivation, Maslow og self-efficacy p. 286-289: Seligman, Csikszentmihalyi og flow</p> <p>Ravn, Flemming André Phillip og Wolf, Troels: <i>Psykologi - fra celle til selfie</i>. Columbus, p. 177-185: Goffman, Meyrowitz og Social konformitet p. 111-129: Willig, Rosa, Øget selvoptagethed og mediesocialisering</p> <p>Youtube-klip (TV2 echo): Nadia kunne være død af sin første numseoperation - nu har hun fået lavet en til. https://www.youtube.com/watch?v=MHAAtZIx5O24</p> <p>Artikel: Vilde ansigtstatooveringer breder sig blandt grønlandere: 'Det er en superfed måde at vise, hvem jeg er' https://www.dr.dk/nyheder/kultur/vilde-ansigtstatooveringer-breder-sig-blandt-groenlaendere-det-er-en-superfed-maade</p> <p>Artikel: Tykaktivist: Fra barnsben lærer man at hade tykke mennesker https://www.kristeligt-dagblad.dk/danmark/fra-barnsbarn-laerer-man-hade-tykke-mennesker</p> <p>Undersøgelse: Flere overvægtige i Grønland https://www.sdu.dk/da/sif/ugens_tal/18_2019</p> <p>Artikel: Mange normalvægtige børn mener selv, at de er tykke: https://www.kristeligt-dagblad.dk/danmark/normalvaegtige-boern-mener-selv-de-er-tykke</p> <p>Supplerende faglige materiale fra C-niveau:</p> <p>Larsen, Ole Schultz: <i>Psykologiens Vej</i>, Systime, 2011</p> <p>Kap. 21: Socialpsykologi</p> <ul style="list-style-type: none">- Gruppepres og social kontrol <p>Kap 17: Ungdom og senmodernitet</p> <ul style="list-style-type: none">- En flodbølge af muligheder, Tvangen til at vælge, Kapital og habitus, Hvad er identitet?, Krop, køn og identitet, Frigørelse fra forældrene, Sociale arenaer, roller og identitet, Den narcissistiske ungdom, Selvrealisering og ansvarspress, Unge i konkurrencestaten (kopi fra I-bogen)

	<p>Kap. 23: Stress, livsforandringer og arbejdsliv</p> <ul style="list-style-type: none">- Akut og kronisk stress, Stress: Et samspil mellem ydre og indre faktorer, Coping (kopi) <p>Kap. 13: Viden, læring og undervisning</p> <ul style="list-style-type: none">- Motivationsprocesser
Omfang	16% af det samlede forløb. Ca. 35 sider + Orientering i fagligt materiale fra C-niveau
Særlige fokus-punkter	Fokus på synopsis-skrivning; at formulere konkrete psykologifaglige problemstillinger i aktuelt stof samt udvælge og anvende relevant psykologisk viden. Derudover at argumentere fagligt og formidle psykologisk viden skriftligt (punktform) med et fagligt begrebsapparat på en klar og præcis måde.
Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisning samt par- og gruppearbejde. Fremstilling af synopsis med efterfølgende 10 min. fremlæggelse

Titel 8	Eksamensforberedelse
Indhold	Repetition af titel 2, 3, 4, 6 og 7 + metode
Omfang	Ca. 251 sider
Særlige fokus-punkter	Brainstorm over begreber. Synopsis og fremlæggelser
Væsentligste arbejdsformer	Gruppearbejde omkring synopsis-skrivning og fremlæggelser